

Mária megkoronázása

Szépművészeti Múzeum- Inv. Nr:REK₇793

Dante az Isteni színjátékban kérészetűnek jövendölte Giotto tüneményes korabeli hírnevét. Nem lett igaz: hiába jöttek új mesterek, ékesszólóbbak vagy szenvedélyesebbek, Giottót mind a mai napig az újkori nyugati festészet ősatyjaként tiszteljük. Nem csoda hát, ha a magyar királyi trón várományosaként szóba jött brit sajtócézár, Lord Rothermere úgy érezte, "népének" helyénvaló adomány egy szép és jellemző Giotto, amely ráadásul koronázási jelenetet ábrázol: Szűz Mária felavatását a mennyek királynőjévé. S ha a korona nem is lett az angolé, a képről pedig azóta már úgy tartják, nem a mester, hanem legkiválóbb tanítványa, Maso di Banco műve, kivételes értéke vitathatatlan maradt. A "giottói fordulat" esszenciája jelenik meg itt. A korban úgy mondták, a mester "görögről (azaz bizánciról) latinra fordította" a festészet nyelvét, és ez a racionális szemléletű stílus valóban a klasszikus ókor szellemében gyökerezik. A téma végső soron a teremtett világban uralkodó harmonikus rend: ezt hivatott érzékeltetni a pátosztól vagy felfokozott érzelmektől mentes, nyugodt hangvétel éppúgy, mint a világos, ésszerű mértani szerkezet. Ez utóbbit a térábrázolás új módszere, a vonalperspektíva fogja egységbe, a rendszer, amely eztán évszázadokon át megszabta a nyugati festészet látásmódját. Ennek lényege, hogy - az ikonok felfogásával szemben - egy meghatározott pontból, a néző szemszögéből látjuk a jelenetet: így lesz a képek mikrokozmoszának központja a szemlélő ember, s nem a kép maga. Vécsey Axel

